17 Jaar, No. 30. — 's HERTOGENBOSCH. — Dingsdag 11 Maart 1845.

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRIJS
Voor de Stad . . f 12.
Franco per post. » 14.

DICERE VERUM QUID VETAT?
Horatius.

ADVERTENTIEN
15 cents de 1ste regel
Iedere 35 cents zegel

(Verschijnende driemalen in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

...lijke en provinciale besturen kosten den lande weinig of niets en, wanneer zij doelmatig zijn ingerigt, zullen zij met meer naauwgezetheid en met meer ijver hunne werkzaamheden verrigten, dan bezoldigde ambtenaren. Omdat die betrekkingen belangeloos worden waargenomen, zijn zij meer eervol, minder afhankelijk. Kunnen zij evenwel zonder toestemming der regering niets verrigten, moeten zij in alles magtiging erlangen, dan gaat de ijver over en lusteloosheid treedt in de plaats. Over het algemeen worden de plaatselijke en provinciale besturen te veel in hunne werking door de regering belemmerd. Onder voorwendsel van het algemeen belang, mengt zij zich in zaken, die niet de geheele maatschappij, het geheel volk gelden, maar slechts deze of gene provincie of gemeente.

De regering heeft zoveel ... haren werkkring ... blijven, als de provinciale en plaatselijke besturen.

Zoo als een bijzonder persoon in eene gemeente belangen heeft, die hem alleen betreffen, en waarmede het plaatselijk bestuur zich niet ... mag inlaten, zoo zijn er ook belangen, die alleen de inwoners van eene gemeente of provincie betreffen, waarover het provincial of plaatselijk bestuur alleen en uitsluitend mag beschikken en waarmede het algemeen bestuur zich niet mag inlaten, dan voor zoover de algemeene belangen hierdoor zouden gekrenkt worden.

De regering overschrijdt evenzeer hare magt, indien zij ... aantrekt, die niet tot het geheel rijk of de algemeene belangen betrekking hebben, maar slechts tot eene provincie of stad, dan wanneer zij zich bemoeit met zaken van particulieren.

Volgens onze grondwet zijn de provinciën geene onderverdeelingen van het rijk, zoo als de departementen in Frankrijk; het zijn niet slechts geographische afdeelingen van het algemeen bestuur, maar het zijn politieke ligchamen; het zijn zelfstandige leden van den staat. Oudtijds waren zij elk een staatsregtelijk geheel. Omdat men de provinciën als corporatiën, als politieke ligchamen beschouwde, heeft men haar gebied, zoo als het onder de republiek bestond, behouden. Van daar dat de eene provincie zoo veel grooter is, dan de andere. Art. 2 der grondwet zegt: de provincien behouden hare tegenwoordige grenzen. Art. 10 der staatsregeling van 1805: het grondgebied van het Bataafsch gemeenebest blijft verdeeld in acht departementen, welker grensscheidingen zullen zijn die der voormalige gewesten.

Het is een beginsel in onze grondwet, dat elke provincie zich zelve regere; een allezins heilzaam beginsel, dat in de meeste nieuwe constitutien gemist wordt. Art. 144 zegt: aan de staten worden gelaten en al overgelaten de beschikking en beslissing van alles, wat tot de gewone inwendige policie en economie behoort.

De provincie is een zedelijk ligchaam, een ... persoon.

... van centralisatie meenen, dat die uitgestrekte magt der provinciale besturen de werking der regering zal belemmeren of liever geheel en al verlammen; dat de uitvoerende magt bij dezelve steeds eenen wederstand zal vinden; dat bijzondere belangen te veel in aanmerking zullen komen.

Deze vrees is evenwel ongegrond; de krachten en de bloei van den staat zullen veel eer toenemen; ieder zal het meest de belangen zijner eigene provincie behartigen en bevorderen. En waarin anders bestaat de kracht en de welvaart van het geheel, dan in die van zijne onderdeelen? De regering behoeft slechts toe te zien dat door de provinciale belangen de algemeene niet benadeeld worden.

Nu de zucht tot ... regeren zoo tot alle klassen van menschen is doorgedrongen, moet aan de burgers in hunne gemeente, in hunne provincie zoo veel politieken invloed gegeven worden, als mogelijk is. Er is geen beter en zekerder middel om het volk rijp te maken voor een vertegenwoordigenden regerings-vorm, en om hetzelve te gewennen aan de kennisneming en de behartiging zijner eigene belangen, dan eene vrijzinnige inrigting van plaatselijke en provinciale besturen. Maar leert hetzelve de maatschappelijke belangen kennen, overdezelve denken, en spreken. Daar leert het volk het onderscheid kennen, dat er bestaat, tusschen willekeur en den weldadigen invloed van eene constitutionele regering.

De onbedrevene meent dat voor het die aan het hoofd geplaatst zijn, die zaken behoeven te beredeneren; alles gemakkelijk is indien hij aan het hoofd van den staat geplaats was, hij zou maken dat ieder behoeftige in overvloed leefde; hij zou alle rampen verhelpen, waaryan hij niet anders dan het lijden kent.

Maar heeft hij slechts zitting in het plaatselijk bestuur genomen, dan ondervindt hij dat het niet in handen der regering is, in aller behoefte te voorzien, en het lijden van allen te lenigen.

Ieder burger is dagenoeg in staat de belangen zijner gemeente te overzien; hij zal hare belangen ook het meest behartigen. De gemeente is het ware vaderland, dat wij in alle zijne ... de aangename herinneringen onzer vroege jeugd hebben; zij bevat alles wat ons aangenaam is; alle degenen, wier belangen regtstreeks op ons werken. Niet iedereen gevoelt liefde voor zijn vaderland, maar allen zijn hunne geboorteplaats toegedaan.

RUSLAND.

Uit St. Petersburg wordt in dato 14 februarij geschreven:

De keizer heeft zijn nadrukkelijk verlangen te kennen gegeven om den spoorweg tusschen St. Petersburg en Moscou in 1847 voltooid te zien, opdat de opening van die gemeenschap tusschen de twee hoofdsteden gelijktijdig plaats hebbe en gevierd worde met een feest ter stichting van Moscou. De aanleg van dien ijzeren weg ontmoet talrijke en zeer groote bezwaren: hij moet ... door den bergketen tusschen Twer en Moscou, door zes stroomen en twintig kanalen of rivieren, welke op vele plaatsen buitengewoon breed zijn. Die weg zal eene lengte hebben van ongeveer 600 wersten (170 mijlen ongeveer.)

ZWITSERLAND.

In de zitting van den landdag van den 23 februarij, werden de discussiën over de quaestie der jesuiten voortgezet.

De colonel Luvini, afgevaardigde van Tessin, verklaarde zich hevig tegen de jesuiten en haalde al de oude beschuldigingen op, met welke sedert zoolang de compagnie van Jesus ... De redenaar beweerde, dat het dannaar ... punt tot de competentie van de gemeenschappelijke pastoors en niet tot de individuele bevoegdheid van kiezers behoorde, aangezien geheel Zwitserland

belang heeft dat die questie eene met de algemeene belangen overeenkomstige schikking erlange.

Schaffhausen verklaart zich in den zelfden geest.

St. Gall verlangt dat aan de bevoren Lucern uitgenoodigde ontvlugtingen

Graauwhunderland spreekt tegen de jesuiten.

Ook Argau betoogt dat de questie bondgenootschappelijk is en verlangt dat men zich naar den wil van het volk schikke.

Thurgau verklaart zich eveneens tegen de jesuiten, en zegt alle verantwoordelijkheid, welke een niet genomen besluit mogt na zich slepen, van zich te werpen.

Waadland verklaart zich met nadruk tegen de toelating der jesuiten.

De afgevaardigde van Wallis laat zich ten gunste der jesuiten uit. Hij verklaart dat, indien men zijn canton tot het verdrijven der jesuiten wilde noodzaken, hetzelve zich gewapenderhand tegen dien willekeurigen maatregel zou verzetten.

— De beraadslagingen van den landdag over de gewichtige bij die vergadering aanhangige questie zijn in de zitting van den 1 dezer voortgezet. De afgevaardigden van Graauwhunderland, Argau, St. Gall, Schaffhausen, Thurgau en Waadland hebben in die zitting het woord gevoerd. Allen verklaarden zich in meer of minder hevige redevoeringen voor de verwijdering der jesuiten. Vooral de rede van den laatst genoemden gedeputeerde was eene der woedendste uitvallen tegen die orde, welke men nog gehoord heeft. Hij wilde dat men toevlugt nam tot het geweld der wapenen om de jesuiten te verbannen!

— In de caserne van Genève heeft eene ernstige vecht-partij plaats gegrepen tusschen Catholijke en protestantsche miliciens. De laatsten wilden op eene onbetamelijke wijze eene Catholijke processie nabootsen. De Catholijke miliciens hebben hun eene dochtige les gegeven. (*Union Suisse*).

— De regering van Argau heeft verboden in de kerken een mandement van met de bisschop van Bazel af te lezen.

Men begrijpt dat die maatregel bijzonder genomen is om de eendragt tusschen de twee helften der Argausche bevolking te bevorderen!

— Den 27 der vorige maand, des morgens ten tien ure, deed zich in de stad Lucern eene vreesselijke ontploffing hooren, in een huis, nabij het gouvernements-hotel gelegen, en waarin zich onderscheidene onderofficieren en soldaten bevonden, bezig zijnde om eene soort van Bengalesche vuurpijlen te maken. Zes menschen zijn daarbij meer of min ernstig gewond. Eene proef, welke men met die vuurpijlen deed, heeft die ontploffing te weeg gebragt; zij was zoo hevig dat zij een gedeelte van het dak heeft weggeslagen.

DUITSCHLAND.

Men schrijft uit het Thuringer Wald, de 25 februarij: De sneeuw, die in den tegenwoordigen winter gevallen is, heeft niet alleen in het Jurageberge en in de Vogesen, maar ook in het Thuringsch woudgebergte eene hoogte bereikt, welke die der laatste jaren nog verre overtreft. Reeds buiten Ilmenau ligt de sneeuw hier en daar zoo hoog op de straten, dat zwaar beladen transportwagens zijn blijven steken, hoewel honderde menschen dagelijks arbeid zijn, de sneeuw weg te ruimen. Doch hoe hooger men komt, des te overvloediger wordt de sneeuw; vele dorpen zijn in dezelve zoodanig begraven, dat slechts de schoorsteenen en de pukken der daken te zien zijn. Men gaat van het een huis naar het ander door eene soort van tunnel, door welk middel de gemeenschap nog eenigermate onderhouden wordt. Daarbij dringt het grof en klein wild, bij gebrek aan voedsel, in de dorpen. Deze afgematte dieren zijn minder schuw dan anders en nemen niet zelden voeder uit de handen der menschen aan. Even zoo gaat het met de vogelen, van welke men er velen hier en daar ziet dood liggen, die verhongerd of bevroren zijn. In Weimar viel dezer dagen een vlugt patrijzen op de straten der stad neder, zij waren zoo afgemat, dat zij zich gemakkelijk onder den zakdoek lieten vangen.

— Te Weenen loopt het gerucht dat de tegenwoordige toestand van Zwitserland, waarover prins Metternich bereids verslagen aan verscheidene hoven zou hebben gericht, het onderwerp eener aldaar te houden conferentie uit zal maken, en dat het plan zou bestaan, Zwitserland inmiddels door Duitsche bondstroepen en Sardinische troepen te doen bezetten.

— Uit de hoofdstad van Denemarken wordt onder dagteekening 15 februarij het volgende geschreven:

De plegers van eenen moord, die reeds van het jaar 1822 dagteekent, en die tot dusverre alle nasporingen van het gerigt hadden weten te trotseren, zijn thans, na een tijdverloop van ruim 22 jaren, ontdekt.

In december 1822 zat in het dorp Haveller, op het eiland Alsen, de vrouw van den boschwachter Hansen op zekeren avond in hare keuken te spinnen, toen onverhoeds een geweerkogel door eene ruit van het raam, hetwelk op de straat uitkwam, heen snorde en de vrouw aan het hoofd kwam treffen, zoo dat zij, zwaar gewond, in onmagt op den grond nederzeeg. Haar man, die zich in een naburig vertrek bevond, snelde toe en riep om hulp; verscheidene personen kwamen op zijn roepen af, maar de gewonde was reeds een lijk.

De boschwachter Hansen stelde zich wanhopig aan. Hij liep het huis uit en kwam na eenig tijdverloop terug, zeggende het gansch dorp te hebben doorloopen, zonder iets van den moordenaar te hebben kunnen ontdekken: hierop sloeg hij zijnen mantel om, sprong te paard en keerde niet voor den volgenden morgen terug, na in den ganschen omtrek, wel tien mijlen in de rondte, te hebben doorsocht, maar zonder eenig spoor van den moordenaar te hebben opgedaan.

De nasporingen der politie hadden geen beter gevolg, niettegenstaande zij eene vrij hooge premie had uitgeloofd voor hem, die haar op het spoor zou brengen.

In october van het volgend jaar hertrouwde de boschwachter Hansen met zijn twee en twintig jarig dienstmeisje Margaretha Johannessen, die reeds sedert drie jaren bij hem diende.

Deze vrouw werd nu eenige weken geleden ziek, en den 8 dezer den dood voelende naderen, deed zij twee grijsaards uit het dorp bij zich roepen en beleed zij met alle kenteekenen van een opregt berouw, aan deze, dat zij het was geweest die, hetzelve onder belofte van haar te trouwen, door Hansen had laten aanzetten, zijne eerste vrouw met een geweerschot had vermoord. Eenige oogenblikken na het afleggen dezer bekentenis gaf zij den geest.

De beide grijsaards gaven de zaak bij het gerigt aan; Hansen werd in hechtenis genomen, hij bleef zijne bekentenis reeds ten volle buigen, en thans wordt zijn proces opgemaakt, want volgens de Deensche wetten verjaart het vervolgen van misdaden eerst met de vijf en twintig jaren.

ENGELAND.

Te Dublin schijnt men zich met een bezoek van H. M. en prins Albert, aan Ierland, in den loop des aanstaanden zomers, te vleijen. De woorden van sir R. Peel, tegen het einde der vorige parlementszitting, dat hij den dag hoopte te beleven, op welken de koningin, als een engel des vredes, onder hare Iersche onderdanen verschijnen mogt, worden herinnerd, met bijvoeging hoe de stemming der gemoederen in dat land thans zoo gunstig gewijzigd is, dat zij ongetwijfeld door alle klassen van ingezetenen met de grootste geestdrift ontvangen zou worden.

— Uit Dublin schrijft men, dat de heer O'Connel eenigen dagen na den gemeenteraadsmaal voorgeleden, door, uitstrekkende om eene deputatie, met een lofdicht aan het hoofd, naar Londen te zenden ten einde de koningin uittenoodigen om in de aanstaande lente Ierland te bezoeken.

— Den 2 dezer des avonds, is te Greenwich bij Londen ontstaan in eene touwslagerij en zeildoekfabrijk, met het ongelukkig gevolg, dat het geheel gebouw, hetwelk zeer uitgestrekt en vier verdiepingen hoog was, met een belangrijk gedeelte van zijnen inhoud, eene prooi der vlammen is geworden, zoodat de schade op ongeveer veertig duizend ponden sterling wordt geschat.

— Gedurende den hevigen storm uit het zuidoosten, die den 3 dezer te Douvres gewoed, is het Spaansch schoonerschip *Ignatius*, van Londen naar St. Sebastiaan en Bilbao bestemd, totaal verongelukt, zoodat alleen de equipage gered is kunnen worden.

— De jongste berigten van Monte Video bevestigen het vroeger gerucht, dat die stad, bij de afzending dezer berigten, volkomen in staat was om het uit te houden tot dat de bemiddelde mogendheden den tijd gehad zouden hebben om tusschen beide te treden. Men zegt dat de instructiën der Engelsche regering dienaangaande reeds afgezonden zijn.

— Brieven van de Kaap de Goede Hoop houden in, dat de brik *la Guêpe*, den 16 november jl. op de oostelijke kust van Africa, een' schooner van ongeveer 40 tonnen buit gemaakt heeft, welke 179 slaven aan boord had.

— Dezer dagen heeft te Londen het werk van wijlen Samuel Sotheby het licht gezien, over de drukkunst in de 15de eeuw, bestaande in proeven van de voortbrengselen uit den eersten tijd der drukkunst, omvattende eene verzameling van fac-similes van 100 werken, benevens de watermerken en opgeluisterde voorletters. Dit werk telt 70 platen, en werd in 1814 aangevangen. Er zullen slechts 330 afdrukken van gemaakt worden, waarna de platen zullen worden vernietigd. De prijs des werks is vier pond sterl. Voor de geschiedenis der drukkunst mag hetzelve werkelijk onschatbaar worden gekeurd.

— *Prijs van de thee in 1680.* De *Gazette van Londen* van 1680 bevatte de volgende advertentie:

Aan den aanzienlijken stand wordt bekend gemaakt dat eene geringe hoeveelheid uitmuntende thee, bij toeval in handen is gekomen van een' persoon, om die te verkoopen; opdat niemand echter worde teleurgesteld, wordt men geïnformeerd, dat de prijs is 30 shillings per pond en dat geen minder dan een pond van zal worden verkocht. De kooper worden verzocht eene behoorlijke doos mede te brengen om de thee er in te doen. Men vervoege zich enz.

FRANKRIJK.

In de zitting van de kamer der pairs van den 5 dezer, zijn de beraadslagingen aangevangen over het wetsontwerp betrekkelijk de aanvraag van een crediet van één millioen franco voor de dienst der geheime fondsen. De graaf Molé had het eerst het woord. Hij tastte den minister Guizot aan wegens zijn gezegde in de kamer der gedeputeerden dat de conservative partij het land ... Dit gezegde bevatte, volgens hem, iets verontrustends voor Frankrijk, en iets verschrikkelijks voor Europa. De spreker onderzocht de stelling van het ministerie en vroeg aan waar het komt, dat het sedert vier jaren de moeilijkheid volgt, in plaats van die te besturen; van waar het komt, dat de moeilijkheden van dag tot dag zwakker worden en verminderen. Hij noemde de buitenlandsche staatkunde van den minister onvoorzigtig, en zeide ten slotte dat het

gemakkelijker geweest zou zijn, den strijd den geestelijkheid voor te komen, dan om dien thanstte beteugelen.

De minister van buitenlandsche zaken antwoordde den vorigen spreker in eene breedvoerige rede, vervolgt den graaf Molé onderanderen dat hij zijne partij verlaten had en ontrouw aan zijn vaandel was geworden, regtvaardigde de minister het stelsel van het cabinet, wat de buitenlandsche politiek aanbelangt, welke de rust en waardigheid van Frankrijk heeft gewaarborgd.

Op eene hevige wijze ving de heer Molé nu weder aan. Hij begreep het verwijt niet van den minister, dat hij zich van de conservativen gescheiden had en hun ontrouw was geworden. De heer Guizot, integendeel, was ontrouw aan zijne vrienden geweest; wat hem betrof, hij was steeds dezelfde gebleven, niet jegens zijne partij, deze trotsche uitdrukking ist hij voor den heer Guizot over, maar jegens de [illegible] tot welke hij de eer heeft te behooren. Hoe! men verweet hem, Molé, dat hij in 1837 veranderd was! Neen, neen, dit was niet zoo, dat wist de heer Guizot beter. Eindelijk zeide de redenaar dat de minister zijne stelling voor zeker houdt, terwijl die slechts zeer zwak is, en besloot aldus: » Zoo hij wil weten waarom ik mij verzet heb, dan zal ik hem het geheim mijner oppositie doen kennen. Op een tijdstip, dat naderbij is dan de minister denkt, zal hij verpligt zijn voor het land te verschijnen met eene partij, welke hij verdeeld, verzwakt heeft en daarom maak ik oppositie."

Deze redevoering had groote beweging in de zaal veroorzaakt toen de rust eenigzins hersteld was, nam de heer Duchatel het woord, tegen het door den graaf Molé aangevoerde.

De graaf de Montalembert beklaagde vervolgens het spreekgestoelte. De redenaar vangt aan met te zeggen, dat hij thans de questie der vrijheid van onderwijs niet zal behandelen omdat hij zich voorstelt daarover later te spreken. «Gij hebt, zegt hij, die questie zoo gevaarlijk en zoo dreigend mogelijk gemaakt; gij hebt door uw wetsontwerp, de godsdienstige bevolking mijsnoegd gemaakt, zonder de tegenstanders der bevolking het minst ter wereld te hebben tevreden gesteld.»

Het vervolg der rede van den spreker was eene volkomen afkeuring van de tot heden gevolgde staatkunde des kabinets.

De [illegible] den volgenden dag bood niets belangrijks aan, en was hoofdzakelijk gewijd aan twee personele debatten, de eene tusschen den maarschalk Soult en den generaal Cubières en de andere tusschen den minister van buitenlandsche zaken en den heer de St. Priest.

De generaal Cubières tracht de ongerustheid der aanhangers zelven van het cabinet aantetoonen. Hij betoogt dat de opinie voor het cabinet minder gunstig wordt. Hij treedt in critische beschouwingen over de administratie van oorlog. Hij verwijt aan den heer Guizot, dat hij Frankrijk op eene wijze, welke hetzelve onwaardig is beoordeelt.

— Den algemeenen buitenlandschen toestand schrijft hij toe aan den vrede, maar niet aan de bekwaamheid der ministers. Alvorens hun een blijk van vertrouwen te geven, moeten zij onderhanden, of zij in staat zijn daarvan tenvolle den juisten gebruik te maken.

De maarschalk Soult betuigt zijne bevreemding den generaal Cubières aldus te hebben hooren spreken. Men had, volgens zijn vorig spreken, nimmer kunnen denken, dat hij vijandig jegens het cabinet was. Den 29 october heeft hij, maarschalk Soult, generaal Cubières in het cabinet opgevolgd. De geachte spreker zeide, dat in 1840 de vrees van oorlog illusie was, wil hij uit het tegenwoordig bestuur een oorlogsbestuur maken, dit spreekt vanzelf. Maarschalk Soult, dat hij er meer van weet dan de heer Cubières er ooit van gehoord heeft, hij, wiens maatregelen door hem in 1840 moesten worden hersteld. De geachte spreker weet wel dat de vrees voor oorlog toen maar al te gegrond was, en zijn gedrag, heden gehouden, is te zonderlinger, daar hij bij hem alle mogelijke pogingen heeft aangewend om door hem in dienst gesteld te worden.

De heer Cubières beantwoordt de rede van den minister van oorlog. Hij had tot geene personaliteiten zijne toevlugt genomen. Hij deelt zijne meening mede, gelijk hij er het regt toe heeft, te meer daar hij vermeent, dat dezelve goed is. Hij heeft zich steeds getoond zoo als hij is. Hij heeft de vorige administratie van den maarschalk niet nagegaan; hij heeft zich bepaald tot de verklaring, dat er vele uitgaven waren geschied.

De heer Bussières verdedigt het cabinet en regtvaardigt al deszelfs handelingen.

Graaf Pelet de la Lozère betoogt breedvoerig, dat het cabinet in een abnormalen toestand verkeert. Hij verwijt aan hetzelve, dat het de onafhankelijkheid der curiënaren heeft geschonden, en tracht aantetoonen, dat het door den uitslag der vorige stemmingen in de noodzakelijkheid verkeert om af te treden.

De heer de St. Priest interpelleert den minister van buitenl. zaken, of hij in de distinctie volhardt, in de andere kamer gemaakt, tusschen den ambtenaar, die zijne medewerking tot de algemeene staatkunde weigert en hem welke omtrent een speciaal punt van het cabinet verschilt.

De heer Guizot zegt, dat, verschilt men in gevoelen van de algemeene staatkunde van het cabinet, men moet aftreden en hetzelve niet willen blijven vertegenwoordigen. Omtrent een bijzonder feit ziet men in de staatkunde zoo naauw niet. Doch de heer de St. Priest heeft zich gecpponeerd tegen de algemeene staatkunde van het cabinet, de algemeene handelwijze gegispt, derhalve eischte het belang des gouvernements en de waardigheid van den heer de St. Priest dat hij aftrad; en ware [illegible] het geval, de minister zou weder zóó handelen.

De heer de St. Priest beantwoordt den minister, bij het vertrek van den post was hij nog aan het woord. Na hem zou de hertog de Broglie het woord voeren.

— Een dagblad beweert dat in den minister-raad tot eene nieuwe staatkundige amnestie besloten is en dat zij den 1 mei aanstaande openbaar gemaakt zal worden.

— De *Revue de Paris* wil weten dat de koningin van Engeland niet in de maand april, zoo als sommige nieuwsbladen hebben gemeld, maar omstreeks de maand augustus te Parijs zal komen. Onvoorziene staatkundige toevalligheden zouden alleen die reis kunnen doen verschuiven.

—Koningin Victoria heeft aan den minister van marine, baron de Mackau, tot aandenken aan de reis naar Windsor, toegezonden het ordeteeken van de Bath-orde, liggende op een allerprachtigst zilveren plateau met het wapen van Groot-Brittannien.

— Van de onlangs in twee beruchte kroegen in hechtenis genomen personen, ten getale van ongeveer 200, bevinden er zich op dit oogenblik nog 79 in handen der justitie, en van deze zullen slechts 17 uit gebrek aan bewijs op vrije voeten worden gesteld, terwijl 62 derzelve gedeeltelijk naar het hof van assises, gedeeltelijk naar de correctionnele regtbank zijn verwezen.

— De Parijssche handelstand maakt toebereidselen voor een groot feestmaal, hetwelk den maarschalk Bugeaud voor zijn vertrek naar Algiers aangeboden zal worden.

— De *Gazette des Tribunaux* zegt dat de regering bedacht is om maatregelen te nemen ten zake van de *adhaesie*, die onderscheidene kerkvoogden aan het mandement van mgr. den aartsbisschop van Lyon betuigen.

Wij betwijfelen de juistheid van dit berigt. De maatregelen, welke sommige mannen gaarne door dere gering zouden zien nemen, zouden te zeer naar vervolging rieken, dan dat zij derzelver verantwoordelijkheid op zich zou durven nemen. (*J. d. B.*)

— Op kosten der civile lijst zullen een standbeeld en een portret ten voeten uit van den maarschalk Bugeaud vervaardigd worden; het eerste is voor het museum van Versailles, het andere voor de zaal der maarschalken op de Tuileriën bestemd.

— Eerstdaags zal de heer Horace Vernet naar Algerië vertrekken, om de bijzonderheden op te nemen van den veldslag bij de Isly, van welken hij eene schilderij moet vervaardigen voor het museum te Versailles.

— Een dagblad verzekert dat men te Algiers en te Oran eene petitie teekent, om aan de kamers te verzoeken dat Algerie met Frankrijk moge vereenigd worden.

— Te Toulon wordt sedert eenigen tijd ijverig gewerkt om de schepen te herstellen, welke aldaar in de haven en ter reede liggen. Men geeft hiervan als oorzaak op, dat binnen kort weder een evolutie-escader gevormd moet worden, over hetwelk de contre-admiraal Parseval Desmenes het bevel op zich zal nemen.

— Te Boulogne heeft voor eenige dagen een zonderlinge aanhaling door de tolbedienden plaats gehad. Onder de van Londen per stoomboot aangebragte goederen, bevonden zich 22 groote stukken ruw ijzer. Dit artikel kan geene hooge regten verdragen en voor de eerste maal zag men het per stoomboot invoeren. Deze omstandigheid maakte den argwaan des verificateurs gaande en noopte hem dit ijzer van nader bij te beschouwen. Een der stukken op zijn bevel doorgebroken zijnde, ontdekte men, dat het in zijne geheele lengte hol was, hebbende aan een der einden eene opening, gesloten met eene ijzeren prop, die met zwart gemaakte potaarde was digt geplakt. In die holte bevonden zich allerlei koopgoederen, waarvan sommige geheel verboden, andere met hooge regten bezwaard waren. Met al de andere stukken was het even zoo gesteld; zij bevatten 200 kil. gesmolten staal, 2 kil. fijne vijlen, 2 kil. zilveren lepels en onderscheidene katoenen en zijden stoffen.

— Men zegt dat de hertog van Montpensier met den maarschalk Bugeaud naar Algerie zal vertrekken. De expeditie tegen de Kabylen zal terstond na hunne aankomst aldaar een aanvang nemen.

— Het koninklijk geregtshof van Orleans heeft een arrest uitgebragt in het proces, gevoerd wordende van wege den staat tegen den hertog van Bordeaux. Bij dit arrest wordt het regt van den hertog erkend op den rijnweg rondom de stamgoederen van Chambord, en hij in zijn regt gehandhaafd.

NEDERLAND.

's BOSCH, 10 maart. Het *Handelsblad* van voorgisteren bevat, in een correspondentie-berigt uit Brielle, eene mededeeling omtrent den winter van 1435, welke aldus luidt:

1435. Dit jaer was merkwaerdig, omtrent half february was de wind veel oost, ofte noord-oost, en des nagts was 't klaer weer tot ses of seven uuren toe, en des daags was 't donker graauw weer tot 's avonds seer koud, tot ses of seven uuren toe, ende 't regende niet meer dan 't een droppe in de maenden maert, april ende meert, tot op St. Pantresdag den 12 mey (oude stijl) hadt 't hard ys gemaakt, dat er een kraay op staen kon, en daar wies lover noch gras noch koren noch prinmen, ende boomen en bloeide niet, noch kersen, noch appelen, noch peren, noch geen wyngaerd en was ontlaten.

Ende daer waren menschen die geen betrouwen op God hadden ende keerde heur aant anderwerf om, en sy hadden geen vrugten. Ende andere sedde met Job, God gaff, God naim, en daer sy een hoet tarwe uit plegen te hebben, daer hadden sy vier hoet af in die somer.

Ende op St. Jansdag den 24sten juny saten de oude vrouwen met groote lolkpotten in de kerk, ende 't volk kon haar niet verwarmen die bij de straten gingen.

Ende 't begon te warmen daegs na St. Peter en Pauwelis, den 30sten juny, des daegs schien de

helder en klaer, en des nagts regende 't soeselijk; zoodat alle vruchten op 't veld wiesen, en men koopt daerom 1/8 tarw om 8 groot, 1/8 rogge om 6 groot, 1/8 gerst om 4 groot, 1/8 haver om 10 duiten, alsmede 1/8 guldeling appelen om een braspenning, 1/8 schyvers om 3 groot, 1/8 eyslans om 6 duiten, 1/8 peeren, om 2 stuyvers en alle opgst soo daarna.

Men leest in *l'Ami de la Religion*:

De dagbladen, vooral de Fransche, houden zich sedert eenige dagen bezig met eene gewigtige tijding, welke hun, door middel van het *Dagblad van Augsburg*, uit Rome zou zijn medegedeeld. Het Pausselijk hof, zeggen zij, zou op verzoek van eene der Europesche groote mogendheden zich in de zaak der Jesuiten gemengd hebben, om hunne vestiging te Lucern te verhinderen en om hunne verdrijving uit de overige Zwitsersche cantons te verkrijgen.

Wij kunnen verzekeren dat dit berigt ongegrond is. Een buitengewoon bode, dien wij uit Rome van een aanzienlijk en goed onderrigt personaadje ontvangen, meldt ons, dat het gedrag der Pausselijke regering in de zaak der jesuiten van Lucern geheel en al tadelijk geweest is. De Paus heeft hoogt aan het gouvernement van Lucern verzocht noch aangeraden om het bestuur van het seminarie van dit canton aan de jesuiten toe te vertrouwen, even-min zal hij verzoeken of aanraden om hen daaruit te verwijderen. De autoriteit van het canton zal in dit opzigt doen, wat zij overeenkomstig met hare regten en dienstig voor hare belangen zal oordeelen, van de zijde van het hof van Rome zal er volstrekt geene tusschenkomst plaats hebben.

Uit eene correspondentie uit Washington, voorkomende in het *Dagblad van Augsburg*, wordt van een zeer belangrijk plan gesproken, het geld namelijk der Atlantische zee met de stille Zuid-zee, door middel van een ijzeren spoorweg, om aldus de Vereenigde Staten van Noord-Amerika te maken tot een punt van doorvoer voor den handel van China met Europa.

Sedert de onafhankelijks-verklaring van Mexico, vijftien-zestig jaren geleden, heeft die republiek 6 presidenten en een keizer gehad. De keizer was Iturbide, de presidenten zijn geweest: Victoria, Pedraza, Gerrero, Bustamente, Gomez, Farias en Santa-Anna. Iturbide is te Tampico gefusilleerd; Pedraza heeft in het woud van een' dommik de vlugt moeten nemen; Bustamento, als die anderen met het gezag bekleed en die anderen daarvan uitgezet te zijn, werd ten slotte verdreven door dezelfde generaal Herera, die thans Santa-Anna verjaagde. Thans is het buiten elke verwachting geweest, dat Santa-Anna weder aan het bewind zou komen, en dit oogenblik 709 Poolsche familiën, die hunne paspoorten gevraagd hebben om het noorden te kunnen gaan en hun vaderland verlaten.

Het geloofwaardig Fransch dagblad, uitgaande van het volgende:

Sommigen zullen ongetwijfeld weigeren aan het onderstaand verhaal geloof te slaan. Wij kunnen echter voor deszelfs waarheid instaan.

Een uitgeweken Pool woont op dit oogenblik in de gemeente Aïer, canton Trélon, departement du Nord. Een huwelijk wenschende aan te gaan, heeft hij eenige stukken noodig, welke zijnen burgerlijken stand moeten constateren. Hij kan ze echter niet krijgen, omdat het bewind van Grodno, waaraan hij geboortig is, een deel uitmaakt van het Russisch keizerrijk, en omdat de Russische regering reeds standvastig geweigerd heeft om op al de verzoeken van dien aard, welke haar, onverschillig door wien, ter behoeve der staatkundige uitgewekenen gedaan zijn, regt te doen.

Ziedaar dan de keizerlijke regering van Rusland zich zoo zeer verlagende dat zij, na vijftien jaren ballingschap, nog met hare wraak vervolgt ongelukkigen, die reeds van vaderland en van fortuin zijn beroofd en aan welke zij ook de middelen zou willen ontnemen om zich een huisgezin te scheppen.

Wanneer men dergelijke hartstogten opvolgt, men moge dan over zeventig millioenen onderdanen den scepter voeren, kan men, ons inziens, juist geene aanspraak maken op den naam van groote mogendheid. Verre daar boven verheven noemen wij een' vorst, die, slechts drie of vier millioenen menschen regerende, het eigendom, de burgerregten en de vrijheid van elken zijner onderdanen weet te eerbiedigen.

KAMPEN, 5 maart. Volgens een geloofwaardig berigt zijn onder Wapenveld (gemeente Hatten) drie kindertjes van koude omgekomen en te Wijhe twee oude lieden, die niet te eten of te branden hadden, ter naauwernood van den dood gered. (*K. Ct.*)

Mengelwerk.

DE STAATS-COURANT.

Legio is het getal van bladen en blaadjes, die in *Nederland*, geregeld, hetzij dagelijks, hetzij eens, twee of driemaal ter week, artikelen opnemen, die hoogst ergerlijk voor de Catholijken zijn, en veelal den stempel der belachelijkheid dragende, tot bekende van de redactiën dier bladen verstrekken. Onder die artikelen behooren, sedert eenen geruimen tijd, die kuiteloore uitvallen der Duitsche bladen, tegen de heerlijke Catholijke demonstratie bij de vereering van den H. Rok des Heeren te Trier, de oplhef over de bespuitelijke pogingen van een paar geaapenden ellendigen priesters, om eene zoogenaamde, Duitsch-Catholijke kerk op te rigten enz. enz.

Dat de *boden* van de dominocratie, van het onderwijs monopolie en soortgelijke organen van Heerschzucht zich hiermede bestendig onledig houden, kan niemand bevreemden, zoo min als dat Catholijken die bladen, in 't geheel niet meeleuren, maar dat een algemeen verspreid *Amsterdamsch Handelsblad*, het beurs-orgaan der hoofdstad, dat de *Arnhemsche Courant*, die aanspraak op vrijzinnigheid maakt, dat de *Vlissingsche Courant*, de *Kamper-Courant*, en andere bladen die zich *vrijzinnig* noemen, dergelijke artikelen opnemen en de grofste leugens in 't vaderland helpen verspreiden, dit is strijdig met hun belang? het is dom!

Hebben die bladen, die zich zooveel moeite geven om het voorstel tot herziening der grondwet van den heer Thorbecke en consulijk te maken en het onderteekenen van petitiën aan de vertegenwoordiging te beveelen, dan niet begrepen, dat de Catholijke Nederlanders zoo dwaas niet zijn, om niet te begrijpen wat zij zouden te wachten hebben, als die partij meester in het land werd? Wij hebben vroeger, niet bedektelijk die waarschuwing gegeven: maar men heeft er zich niet over bekommerd; men is met het ongeloof der Catholijken voortgegaan, zooals heden nog zeggen wij openlijk: NON TALIS AUXILII!

Maar wat de Catholijken van Nederland het meest ergert, is dat ook het erkend regeringsblad, de *Nederlandsche Staats-Courant* zich aan eene zoo schandelijke onwelvoegelijkheid schuldig maakt. De *Noord-Brabander* heeft, eenigen tijd geleden, door eene correspondentie uit Grave, op het hatelijke daarvan aangetoond, zinnen het heeft niet gebaat en de regering schijnt in dat opzigt hare eigene waarde niet te gevoelen.... Welhu, wij geven aan alle Catholijke gemeentebesturen in bedenking, of het niet pligtmatig zou zijn, om hunne *gedwongen abonnementen* op een blad, dat zoozeerlijk, zoo derkatholijken is, op te zeggen, gelijk men ons verzekert, dat door eene gemeente in Limburg bereids gedaan is?

Men zal zich wellijst beroepen op een kunstelijk besluit, waarbij aan de gemeente-besturen wordt gelast, dat, op kosten der gemeente, de *Staats-Courant* er op na te houden; maar wij gelooven niet dat eene dusdanige *belasting op de gemeente*, op eenemaatregelwijze, bij koninklijk besluit kan worden gelegd. In allen gevalle zou eene zoodanige demonstratie, door onafhankelijke gemeentes raden gedaan, welligt eene gunstige uitwerking hebben en een schandaal den onhouden, waarover wel zeer veel gesproken, doch waartegen niets gedaan wordt.

Het is toch al te erg, dat de Catholijke ingezetenen eener gemeente gedwongen zijn om den hoogsten prijs te betalen van een regeringsblad, ten einde daardoor in de gelegenheid te zijn van zich dagelijks te ergeren over het schandelijk overnemen van artikelen, die hoonend zijn voor het Catholicisme, door het regeringsblad van een land, welks grondwet aan de regering de verpligting oplegt om *aan alle in het rijk bestaande godsdienst gezindheden* GELIJKE BESCHERMING *te verleenen*. — Wij zullen niet ophouden daartegen te reclameren.

(*Cath. Ned. St.*)

Advertentien

*** De ondergeteekende te *Boxmeer*; gedurende een tijdvak van 60 jaren, door vele Eerw. Heeren Geestelijken en anderen, met bestellingen tot het vervaardigen van GOUDEN- en ZILVEREN KERK-SIERADEN begunstigd zijnde, betuigt hunlieden voor zijnen hartelijksten dank, en beveelt door deze zijnen zoon *A. P. RIJKE* gunstig aan, wien hij zijne Affaire heeft overgelaten.

A. H. RIJKE.

Onder de best mogelijke bediening, verzoek ik mijnen geëerden begunstigers de genegenheid tot het maken van KERK SIERADEN, in voorenstaande annonce vermeld, te willen verzekering, dat alles, tot modique prijzen, bij mijnen ve vaardigd wordt.

A. P. RIJKE.

Uit de hand te koop

500 stuks geblekte

EIKENBOOMEN,

dik in het rond eene El, lang 20 Voet, liggende langs de Zuid-Willems Vaart te *Beek- en Donk*. — Te zien en in persoon te bevragen bij [illegible] No. 6.

TE HUUR

voor een klein huisgezin,

OM FRIMO MET 1845 TE AANVAARDEN:

Eene ruime **WONING** te *Oijen*, de zoogenaamde *NEERHUIZINGE*, staande op de Kasteelsche Plaats, met VISCHERIJ in de Grachten, TUIN en BOOMGAARD, waarin veele soorten van VRUCHTBOOMEN.

Te bevragen bij den Rentmeester der Heerlijkheid *Oijen*, den Heer Notaris *BLIKVET*, te *Berghem*.

*** *J. ELZEN* te *Delft*, vraagt zoo spoedig mogelijk een' **eersten Ondermeester**, de R. K. Godsdienst belijdende, de vereischten tot de Hand- en bekwaamheden tot het geven van Onderwijs in de [illegible]

De voorwaarden zijn [illegible] Inwoning en Salaris naar bekwaamheid. Men adresseere zich liefst in persoon, doch anders met *franco* brieven.

*** Op eene Kost- en Dagschool in de Provincie [illegible] wordt verlangd een [illegible] bij de R. K. Gemeente [illegible] en een onbesproken gedrag, die hoofdzakelijk de FRANSCHE TAAL magtig en in staat is om behoorlijk les op de PIANO en liefst ook in het TEEKENEN te geven.

Men adresseere zich met *frankeerije* brieven, onder de Letts. A. Z. [illegible] den Heer Boekhandelaar *H. G. DAEMS*, te [illegible]

Beurs van Amsterdam.

Zaturdag 8 Maart ten vier ure.

[illegible] 3 pCt. 68¾. Nieuwe 3 pCt. 78¾. Dito Certificaten [illegible] Rijn-Spoorweg 110½. Amst. Rott. Spoorweg 112. 4 pCt. 99¾. Dito 2½ pCt. [illegible] Dito Oude 24. Londensche Actien 88 p. Dito 25